

EIKENPROCESSIERUPS

in Winterswijk

In 2018 en 2019 was de plaag landelijk groot, waardoor deze moeilijk te beheersen was en ook dit jaar wordt verwacht dat de eikenprocessierups zich weer in grote getalen laat zien in onze regio. De rups kan tot half augustus voor het nodige ongemak zorgen. We zijn druk bezig om ons hierop voor te bereiden. Dat doen we op verschillende manieren. Hieronder leest u meer over de mogelijke overlast, onze aanpak en de mogelijkheden om uzelf te beschermen.

Bestrijding in 2020

In april zijn we gestart met het preventief bestrijden van de eikenprocessierups. De eitjes van de eikenprocessievlinder komen dan uit. We bestrijden alleen eiken binnen gebieden waar veel mensen zijn (bijvoorbeeld scholen, parken, speelplekken en drukke voet- en fietspaden). Ook houden we rekening met gebieden met belangrijke vlinderpopulaties. Daar bestrijden we niet preventief. We bestrijden de rups alleen in gemeentelijke bomen. Heeft u last van eikenprocessierupsen in bomen op uw eigen terrein? Dan bent u, als eigenaar of bewoner, zelf verantwoordelijk voor bestrijding.

Binnen de kom en buitengebied

Op diverse locaties in de kom en het buitengebied hebben we van eind april tot medio mei preventief bestreden met het biologische bestrijdingsmiddel Xentari. Dit is een middel op basis van bacteriën. Wanneer de eikenprocessierups de bacterie binnen krijgt overlijdt deze. Dit middel wordt met speciale voertuigen in de bomen gespoten. De rupsen eten het bespoten blad en worden gedood. Het nadeel is dat ook rupsen van andere vlinders doodgaan wanneer ze het eikenblad eten. In vlindergebieden wordt geen preventieve bestrijding uitgevoerd en worden eerder genoemde middelen dan ook niet gebruikt. Hiervoor wordt de kaart van de vlinderstichting aangehouden.

Wegzuigen van nesten

Op plekken waar geen preventieve bestrijding is toegepast of waar na de preventieve bestrijding alsnog nesten worden gevonden, kunnen deze worden weggezogen. Daarbij wordt gewerkt op basis van prioriteit. De locaties waar veel mensen risico lopen (scholen, speelplaatsen, sportvelden, bejaardentehuizen, verzorgingscentra, maar ook in de omgeving van campings en drukke fietsroutes in het buitengebied) hebben de hoogste prioriteit. Dit jaar is de capaciteit van de bestrijdingsteams verhoogd.

Provinciale wegen

Provincie Gelderland is verantwoordelijk voor de bestrijding van bomen langs provinciale wegen. In Winterswijk hebben we een aantal provinciale wegen, zoals Rondweg Zuid, Rondweg West, Groenloseweg N319, Misterweg N318, Kottenseweg N319 en Vredenseweg N820. Wanneer u hier overlast van de eikenprocessierups ervaart, kunt u dit melden bij het Provincieloket via (026) 359 99 99

Overlast beperken

De (preventieve) bestrijding en het vergroten van de biodiversiteit zorgt voor dat de eikenprocessierups verdwijnt. Alle maatregelen zijn bedoeld om de overlast zo veel mogelijk te beperken.

Vermijd contact met de eikenprocessierups

Probeer elk contact met rupsen en nesten te vermijden. Zorg bij het bezoeken van gebieden met eikenbomen voor goede bedekking van hoofd, ogen, hals, armen en benen en ga niet in de buurt van eikenbomen op de grond zitten.

Wat kunt u doen als u in aanraking bent geweest met brandharen?

- ✓ Niet wrijven of krabben
- ✓ Strip de huid met plakband
- ✓ Spoel huid en ogen goed met lauwwater
- ✓ Gebruik eventueel een verkoelende of verzachtende crème met bijvoorbeeld Aloë Vera of menthol
- ✓ Was uw kleding op 60 graden Celsius

De klachten verdwijnen in de meeste gevallen binnen twee weken. Heeft u aanhoudende oogklachten en helpt spoelen niet? Zwellen uw lippen, tong of oogleden op en/of heeft u last van benauwdheid? Bel dan uw huisarts. Ga voor meer gezondheidsinformatie naar de website van de GGD: www.oakie.info.

Wat kunt u zelf doen?

In een natuurlijke omgeving die in balans is, heeft de eikenprocessierups minder kans. U kunt meehelpen door uw eigen tuin te vergroenen. Zorg dat u tuin bloemen en planten bevat en niet alleen bestrating. Voor een kleine tuin of balkon zijn bloempotten met bloeiende bloemen zeer geschikt. Veel insecten, vogels, bijen en vlinders hebben het hele jaar gevarieerde bloeiende beplanting nodig voor voedsel en bescherming.

Daarnaast kunt u nestkasten voor bijvoorbeeld mussen, mezen, spreeuwen of vleermuizen ophangen. Dit zijn natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups en eikenprocessievlinder. Het gebruik van gif voor bijvoorbeeld onkruid of het bestrijden van de buxusmot wordt afgeraden.

Huisdieren

De brandharen van de eikenprocessierups kunnen gevaarlijk zijn voor dieren. Voorkom daarom elk contact van huisdieren met de rups en vermijd gebieden waar gewaarschuwd wordt voor de eikenprocessierups. Komt uw huisdier toch in contact met brandharen van de rups? Was of spoel de huid, bek of ogen van het dier goed met water. Neem bij allergische klachten van het dier contact op met een dierenarts.

Natuurlijke vijanden

Natuurlijke vijanden leveren een belangrijke bijdrage aan de beheersing van de eikenprocessierups. Veel verschillende boomsoorten, planten, bloemrijke bermen en het minder vaak maaien daarvan dragen bij aan het vergroten van de biodiversiteit. Het aantal natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups neemt daardoor geleidelijk aan toe. Natuurlijke vijanden van de eikenprocessierups zijn o.a. mussen, mezen, spreeuwen en vleermuizen.

Nestkastjes voor mezen

De mees is een natuurlijke vijand van de eikenprocessierups. Koolmezen eten veel rupsen en aangetoond is dat deze ook de nesten met eikenprocessierupsen te lijf gaan. Door het ophangen van nestkastjes in de buurt van eiken wordt geprobeerd dat te stimuleren. Daarom hebben we vorig jaar als proef mezenkastjes opgehangen. De overlast was op die plekken dat jaar een stuk minder. Daarom hebben we ook dit jaar weer zo'n 1500 kastjes opgehangen. We hebben gekozen voor plekken waar vorig jaar veel overlastmeldingen vandaan kwamen. Het hout voor deze nestkastjes komt uit het Rommelgebergte. Het is van grove dennen die in de storm van begin 2018 zijn omgewaaid. Dit hout heeft een tweede leven gekregen in de vorm van duurzame nestkastjes.

Helaas biedt het vergroten van de biodiversiteit (en daarmee het aantal natuurlijke vijanden) niet direct een oplossing. Het is een proces van jaren. Zo goed mogelijk anticiperen op de plaag en op een goede manier omgaan met de overlast is en blijft dus belangrijk.

Meer informatie over de bestrijding van de eikenprocessierups vindt u op onze website.

Vragen van inwoners

Wanneer komt de gemeente de rupsen uit de boom bij mij in de buurt weghalen?

Het is helaas niet mogelijk om melders een persoonlijke terugkoppeling over een specifieke eikenboom of groep eikenbomen te geven. We verwachten, net als afgelopen jaren, veel meldingen. Elke melding wordt toegevoegd aan een lijst waarop alle locaties staan waar de eikenprocessierups is gezien. Deze lijst wordt vervolgens afgehandeld op basis van prioriteit. De volgende prioriteitlocaties zijn aangewezen: scholen, speelplaatsen, sportvelden, bejaardentehuizen en verzorgingsste-huizen, de omgeving van campings en drukke fietsroutes in het buitengebied.

Wat moet ik doen als er eikenprocessierupsen in de eikenboom op mijn eigen terrein zitten?

Ziet u eikenprocessierupsen in bomen in eigen tuin of op eigen terrein? Dan bent u als eigenaar of bewoner zelf verantwoordelijk voor de bestrijding. Maar let op: ga niet zelf de rupsen bestrijden. Hierdoor kunt u namelijk gezondheidsklachten krijgen en brandharen van de eikenprocessierups in de omgeving verspreiden. Huur daarom altijd een deskundig bedrijf in.

Waarom kan ik zelf niks doen aan de nesten?

Het weghalen van rupsennesten is een gevaarlijke klus. Als u zelf aan de slag gaat waaien de brandharen van de rups mogelijk alle kanten op. De haren van de rups zijn met het blote oog niet te zien. De rups kan bij gevaar deze brandharen ook wegschieten. Ook oude nesten kunnen nog vol zitten met brandharen. Daar heeft u niet alleen zelf last van, maar ook de mensen en dieren in de omgeving. Laat bestrijding dus altijd over aan professionele bedrijven.

Waarom begint bestrijding pas als de eitjes uitkomen?

Eerder hebben biologische bestrijdingsmiddelen geen zin. Deze middelen richten zich namelijk op de rupsen, en niet op de eitjes.

Ziet u een nest met eikenprocessierupsen op een plek waar dit veel overlast veroorzaakt? Meld deze dan via de interactieve kaart op onze website www.winterswijk.nl